

नेपाल सरकार
कृषि विकास मन्त्रालय
कृषि विभाग,

अन्तर्गतका कार्यालयहरुबाट कृषक, कृषक समूह, सहकारी आदिले प्राप्त गर्न सक्ने अनुदानको विवरणहरु

१. कृषि प्रसार कार्यक्रम

१.१ कृषक समूह गठन/पुनर्गठन (रजिष्टर, फाइल, कलम, समूहको छाप आदि) रु. ३००१-

१.२ अन्तर कृषक समूह प्रतियोगिता

प्रथम	रु. १५००१-
द्वितीय	रु. १२००१-
तृतीय	रु. ९००१-
सान्त्वना	रु. ५००१-

१.३ उत्कृष्ट कृषक समूह सदस्य प्रतियोगिता

उत्कृष्ट कृषक सदस्यहरु १० जनासम्म प्रति व्यक्तिलाई रु. ५००१-

१.४ विश्व खाद्य दिवस(निबन्ध प्रतियोगिता)

जिल्ला स्तर :

● प्रथम :	रु. २,०००१-
● द्वितीय :	रु. १,५००१-
● तृतीय :	रु. १,०००१-
● सान्त्वना :	रु. ६००१-

केन्द्र स्तर :

उत्कृष्ट (कृषक/व्यवसायी/उद्यमी/समूह/सहकारी/बजार समिति/उद्योग/व्यावसायिक फर्म)

● प्रथम :	रु. १०,०००१-
● द्वितीय :	रु. ६,०००१-
● तृतीय :	रु. ६,०००१-
● सान्त्वना :	रु. ४,०००१-

१.५ विश्व वातावरण दिवस (निबन्ध प्रतियोगिता)

● प्रथम	रु. १०००१-
● द्वितीय	रु. ६००१-
● तृतीय	रु. ७००१-
● सान्त्वना	रु. ५००१-

१.६	कृषि मेला प्रदर्शनी (जिल्ला स्तरीय)	
	• प्रथम	रु. १,०००।-
	• द्वितीय	रु. ७००।-
	• तृतीय	रु. ५००।-
	• सान्त्वना	रु. ३००।-
१.७	प्रस्तावनामा आधारित कार्यक्रम	
	• अनुदान रकम बढिमा	रु २५,०००।-
	• कृषक सहभागीता	५० प्रतिशत
१.८	साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम	
	• अनुदान रकम बढिमा	रु १,५०,००० ।-
	• कृषक सहभागीता कम्तीमा	१५ प्रतिशत
१.९	सहकारी खेतीमा आधारित साना सिंचाई स्किम कार्यक्रम	
	• अनुदान रकम बढिमा	रु ३,००,०००।-
	• कृषक सहभागीता कम्तीमा	१५ प्रतिशत
१.१०	साधारण प्लाष्टीक पोखरी निर्माण	
	• अनुदान रकम बढिमा	रु ३०,०००।-
	• कृषक सहभागीता कम्तीमा	१५ प्रतिशत
१.११	फेरो सिमेन्टी प्लाष्टीक निर्माण	
	• अनुदान रकम बढिमा	रु ४०,०००।-
	• कृषक सहभागीता कम्तीमा	१५ प्रतिशत
१.१२	हिउ पोखरी निर्माण	
	• अनुदान रकम बढिमा	रु १५,००० ।-
	• कृषक सहभागीता कम्तीमा	१५ प्रतिशत

२. बाली विकास कार्यक्रम

२.१	खाद्यान्न, दाल र तेलबाली (नतिजा प्रदर्शन) क्षेत्रफल : पहाडमा १ रोपनी र तराईमा २ कठ्ठा			
	● मल,विउ,ढुवानी सहयोग अनुसार	स्थानिय	दर	रेट
	● बाली संरक्षण			रु ५००१-
२.२	खाद्यान्न, दाल र तेलबाली (उत्पादन प्रदर्शन) क्षेत्रफल : पहाडमा ३ रोपनी र तराईमा ६ कठ्ठा			
	● मल,विउ,ढुवानी सहयोग अनुसार	स्थानिय	दर	रेट
	● बाली संरक्षण			रु १०००१-
२.३	उन्नत बीउ किट वितरण क्षेत्रफल : पहाडमा १ रोपनी र तराईमा १.५ कठ्ठा			
	● प्याकेजिड,मल,विउ,ढुवानी सहयोग	स्थानिय	दर	रेट अनुसार
२.४	खाद्यान्न बाली उत्पादन प्रतियोगिता			
	● प्रथम			रु. १५,०००१-
	● द्वितीय			रु. १०,०००१-
	● तृतीय			रु. ७,०००१-
	● सान्त्वना			रु. ५०००१-
२.५	जिल्ला स्तरीय बीउ विजन आत्मनिर्भर कार्यक्रम क्षेत्रफल : तराई १ हेक्टर (कम्तिमा) र पहाड ५ रोपनी (कम्तिमा)			
	● विउ कोष स्थापना	रु १०,०००	देखि	१५,०००१-
	● श्रोत विउमा अनुदान			५० प्रतिशत
	● ढुवानी अनुदान			१०० प्रतिशत
	● बाली संरक्षण			रु.१०००१-
२.६	बीज बृद्धि कार्यक्रम (विशेष सहयोग कार्यक्रम)			
	● अनुदान रकम बढिमा	रु १,००,०००१-		
	● कृषक सहभागीता कम्तीमा			५० प्रतिशत

२.७ बीउ विजनका लागि आवश्यक पूर्वाधार तथा सामग्री सहयोग	
● घर निर्माणमा	रु ५,००,०००।-
● श्रेसिङ्ग फ्लोर निर्माण	रु ३,००,०००।-
● यन्त्र/उपकरण खरिद	रु. २,००,०००।-
अपुग रकम कृषक समूह तथा सहकारीले ब्यहोर्ने	
२.८ मसिना तथा वासनादार धान उत्पादन कार्यक्रम तर्फ	
● श्रोत बीउमा अनुदान	५० प्रतिशत
● उन्नत बीउमा अनुदान	७५ प्रतिशत
● ढैचा बीउमा सत प्रतिशत अनुदान	स्थानिय दर रेट अनुसार
● जिङ्ग सल्फेट मोनोहाईड्रेट प्रयोग स्वरुप प्रोत्साहन अनुदान	स्थानिय दर रेट अनुसार
२.९ बृहत्तर धान उत्पादन कार्यक्रम तर्फ	
● चैते धान उत्पादन र क्षेत्र वस्तारमा सलग्न कृषकहरुलाई नगद प्रोत्साहन	रु ७००० प्रति हे.
२.१० मध्य पहाडी बृहत्तर मकै उत्पादन कार्यक्रम तर्फ	
● श्रोत बीउमा अनुदान	५० प्रतिशत
● उन्नत बीउमा अनुदान	७५ प्रतिशत
● ढुवानी अनुदान	१०० प्रतिशत
● पावरटिलर, मनिटिलर, कर्नसेलर आदिमा	५० प्रतिशत
● मकै तथा मकै बीउ सुकाउने त्रिपाल	५० प्रतिशत
२.११ भटमास उत्पादन प्रबर्द्धन कार्यक्रम तर्फ	
● श्रोत बीउमा अनुदान	५० प्रतिशत
● उन्नत बीउमा अनुदान	७५ प्रतिशत
● ढुवानी अनुदान	१०० प्रतिशत
● अनुदानमा राइजो वयम उपलब्ध गराउने	१०० प्रतिशत
२.१२ अ भयानमुखी तेलहन उत्पादन कार्यक्रम तर्फ	
● श्रोत बीउमा अनुदान	५० प्रतिशत
● उन्नत बीउमा अनुदान	७५ प्रतिशत
● ढुवानी अनुदान	१०० प्रतिशत
● घुम्ती कोष स्थापनामा सहयोग	रु एक लाख प्रति समूह
● त्रिपाल वतरण	५० प्रतिशत
● मेटल बिन वतरण	५० प्रतिशत
● मे शनरी औजार खरिद	५० प्रतिशत
● उत्पादित बिउको परिमाणमा अनुदान सहयोग	२५ प्रतिशत

३. वागवानी विकास कार्यक्रम

३.१ नयाँ नर्सरी स्थापना (सामग्रीमा अनुदान)

• स्प्रेयर	२५ प्रतिशत
• सिकेचरको	५० प्रतिशत
• कलमी चक्कू	५० प्रतिशत
• किटनाशक विषादी	५० प्रतिशत
• प्लाष्टिक सिट	५० प्रतिशत
• रोगनाशक विषादी	५० प्रतिशत
• हजारी	५० प्रतिशत
• ०.५ इन्चको पोलिथिन पाई	५० प्रतिशत

३.२ नर्सरी सुदृढिकरण

• प्लाष्टिक सिट व्याग	५० प्रतिशत
• रोगनाशक विषादी	५० प्रतिशत
• कीटनाशक विषादी	५० प्रतिशत

३.३ नमूना फलफूल बगैँचा स्थापना

• बोट बिरुवा	५० प्रतिशत
• स्प्रेयर	२५ प्रतिशत
• सिकेचर	५० प्रतिशत
• प्रुनिड स	५० प्रतिशत
• ०.५ इन्चको पोलिथिन	५० प्रतिशत

क्षेत्रफल पहाडमा ०.१ हेक्टर (२ रोपनी) र तराईमा ०.२ हेक्टर (६ कठ्ठा)

३.४ नमूना बगैँचा व्यवस्थापन अनुसरण (अनुदानमा रासायनिक मल, रोग, कीरानाशक विषादी, निलोतुथो, चुना)

• पहिलो बर्ष	रु १२५०।-
• दोस्रो बर्ष	रु ९३७।-
• तेस्रो बर्ष	रु ६२५।-
• चौथो बर्ष	रु ३१२।-

३.५ व्यावसायिक बगैँचा स्थापना

• बोट बिरुवाको मूल्य (सुन्तलाजात फलफूल, आँप, कफी, स्याउ, केरा, भुईँकटहर, नास्पाति, हलुवावेद, आरुवखडा)	५० प्रतिशत
• सिकेचर र करौँती	५० प्रतिशत
• स्प्रेयर	२५ प्रतिशत

३.६ मेवा खेती व्यावसायिक बगैँचा स्थापना

• मेवाको बीउ ४०० ग्राम	१०० प्रतिशत
• प्लाष्टिक सिट ४ कि.ग्रा.	५० प्रतिशत

३.७	व्यावसायिक बगैचा व्यवस्थापन	
	• बोट विरुवाको	५० प्रतिशत
	• स्प्रेयर	२५ प्रतिशत
	• सिकेचर	५० प्रतिशत
	• प्रुनिड स	५० प्रतिशत
	• ०.५ इन्चको पोलिथिन	५० प्रतिशत
३.८	बगैचा समस्या निदान प्रदर्शन/अभियान	
	• बाली संरक्षण	रु २००० प्रति हे.
३.९	बिरुवा प्याकेजिङ्ग चार्ज	
	• विभिन्न फलफूलका विरुवा	रु ५ देखि २० प्रतिशत
३.१०	सामग्री ढुवानी	
	• कृषि सेवा केन्द्र सम्म :	१०० प्रतिशत
३.११	बिरुवा मोर्टालिटी	
	• हिउदे फलफूल	५ प्रतिशत ।
	• भुइकटहर	५ प्रतिशत ।
	• रुख कटहर, अम्वा, मेवा	१० प्रतिशत
	• आंप, लिची	१५ प्रतिशत
	• अन्य फलफूल	५ प्रतिशत
३.१२	नर्सरी प्रतियोगिता	
	• प्रथम	५०००।-
	• द्वितीय	३०००।-
	• तृतीय	२०००।-
	• सान्त्वना	५००।-
३.१३	फलफूल बगैचा प्रतियोगिता	
	• प्रथम	५०००।-
	• द्वितीय	३०००।-
	• तृतीय	२०००।-
	• सान्त्वना	५००।-

- ३.१४ सेलार स्टोर निर्माण
- कार्यालयले ब्यहोर्ने २५ प्रतिशत
 - कृषकले ब्यहोर्ने ७५ प्रतिशत

- ३.१५ शून्य शक्ति भण्डार निर्माण
- ईटा, बालुवा, बाँस, डोरी, बोरा आदि तथा ज्यामी ज्याला ३२००१-

- ३.१६ Fruit Grading Machine (Mandarin Orange) र फल हार्भेष्टिङ्ग व्याग
- कार्यालयले ब्यहोर्ने २५ प्रतिशत
 - कृषकले ब्यहोर्ने ७५ प्रतिशत

३.१७ बढी घनत्व रोपण (High density planting) मा सुन्तलाजात फलफूल नमूना बगैँचा स्थापना कार्यक्रम

क्षेत्रफल : २ रोपनी

- कलमी विरुवा ५०% अनुदानमा
- ९ लि. स्प्रेयर १ थान ५०% अनुदानमा
- सिकेचर २ थान ५०% अनुदानमा
- पृनिड स १ थान ५०% अनुदानमा
- ०.५ इन्चको पोलिथिन पाइप १०० मी. ५०% अनुदानमा
- फल टिप्ने भोला २ थान ५०% अनुदानमा
- फल टिप्ने कैँची २ थान ५०% अनुदानमा

४ सुन्तलाजात फलफूल खेती कार्यक्रम

- ४.१ नयाँ नर्सरी स्थापना
● स्प्रेयर	अनुदान
५० प्रतिशत
● सिकेचर	७५ प्रतिशत
● चक्कु	७५ प्रतिशत
● किटनाशक विषादी	७५ प्रतिशत
● रोगनाशक विषादी	७५ प्रतिशत
● प्लाष्टीक सिट	७५ प्रतिशत
● हजारी	७५ प्रतिशत
● पोलिथियन पाइप	५० प्रतिशत

४.२ नर्सरी व्यवस्थापन तथा विरुवा उत्पादन सेवा

- सेतो प्लाष्टीक सिट ७५ प्रतिशत
- पोली ब्याग ७५ प्रतिशत
- रुट-स्टक बीउ खरीद ७५ प्रतिशत
- किटनाशक विषादी ७५ प्रतिशत
- रोगनाशक विषादी ७५ प्रतिशत
- प्लाष्टीक घर निर्माण ७५ प्रतिशत

४.३ कलमी विरुवा उत्पादन जाली घर निर्माण

- घर निर्माण (बढिमा ५ लाख) ५० प्रतिशत
- ड्रिप सिंचाई सेट जडान (बढिमा १५ हजार) ७५ प्रतिशत

५ तरकारी तथा आलुबाली विकास कार्यक्रम

५.१ वेर्ना उत्पादन तथा सामुदायिक नर्सरी व्यवस्थापन

काउली समूह, गोलभेडा, भण्टा, खुर्सानी, रायो, जिरीको साग आदिका लागि १ के.जी. फर्सी समूहका लागि १० के.जी.

प्याजका लागि ४० के.जी.

- रोगनाशक विषादी ५०० ग्राम ।
- कीटनाशक विषादी २०० एम. एल. ।
- पोलिथिन सिट (२०० गेजको) ५ के.जी. सम्म ।
- पोलीथिन ब्याग ५ के. जी. सम्म ।
- पोलिथिन । रवर पाइप (०.५ इन्च) ५० मीटर ।
- हजारो (१० ली. क्षमता) १ थान ।
- न्यापस्याक स्प्रेयर (९ ली. क्षमताको) १ थान ।
- माथी उल्लेखित बीउ लगायत आवश्यक सामग्रीको मूल्यमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराउने । तर हाइब्रीड बीउको हकमा २५ प्रतिशत मात्र अनुदान दिने ।
- नर्सरी तयारी, आवश्यक रासायनिक मल तथा कम्पोस्ट खर्च र साइनबोर्ड कृषक समूहबाट व्यवस्था गर्ने ।

५.२ प्लाष्टीक घर निर्माण

- ६० देखि ८०० मिटर उचाईका तराइ र भित्री मधेशका लागि मोडलमा रु ६२८० को ५० प्रतिशत
- ८०० देखि १४०० मिटर उचाईका मध्य पहाडको मोडल (१० मी X ५ मी) रु २१,७५ को ५० प्रतिशत
- १४०१ देखि २००० मिटर सम्म उचाईका स्थानको मोडल (१० मी X ६ मी) रु ९,६४० को ५० प्रतिशत

५.३	निजी नर्सरी स्थापना		
	क्षेत्रफल पहाडमा आधा रोपनी र तराईमा १ कठ्ठा		
	प्रथम वर्ष		
	बढिमा		रु.१०००-
	दोश्रो वर्ष		
	बढिमा		रु.५०० ।-
	तेश्रो वर्ष		
	बढिमा		रु.२५०।-
५.४	तरकारी प्याकेज प्रदर्शन		
	क्षेत्रफल: पहाडमा १ रोपनी र तराईमा २ कठ्ठा		
	वढीमा		रु. १०००।-
५.५	बेमौसमी तरकारी उत्पादन प्रदर्शन		
	वढीमा		रु. १०००।
५.६	करेसावारी प्रदर्शन		
	वढीमा (प्रति पाकेट)		रु. ३० ।
५.७	तरकारी बीउ उत्पादन प्रदर्शन		
	प्रति प्रदर्शन		रु. २५०।-
५.८	समन्वयात्मक कृषि पकेट प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालन		
	बीउ, वेर्ना, कटिङ्गरु, बीउ आलु (सिडलिङ्ग ट्यूबर) र आलुबीउ अनुदान		५० प्रतिशत
	१० के.जी. प्लाष्टिक सीट अनुदान		२५ प्रतिशत
५.९	तरकारी बाली उत्पादन प्रतियोगिता		
	• प्रथम		५०००।-
	• द्वितीय		३०००।-
	• तृतीय		२०००।-
	• सान्त्वना		५००।-

५.१० गुणस्तरयुक्त बीउ आलु नतिजा प्रदर्शन

क्षेत्रफल : ५४० व.मी. (१८० व.मी.को ३ वटा प्लट)

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	प्रस्ताव गरिएको नर्मस		
				नेपाल सरकार (%)	कृषकको दायित्व (%)	दर
१	बीउ आलु	केजी	८३	१००	-	स्विकृत स्थानीय दररेट वा बीउ उत्पादक श्रोतकेन्द्रको दररेट अनुसार ।
१.१	मुलबीउ वा प्रमाणित बीउ	केजी	३५	१००	-	
१.२	सिडलिंग टयुबर (औसत १५ ग्राम साइज)	केजी	१८	१००	-	
१.३	स्थानीय आलु (२५ ग्राम साइज)	केजी	३०	१००	-	
२	रासायनिक मल	केजी	युरिया-८.३, डिएपी-६.५, पोटास-५	१००	-	डिलर/स्थानीय दररेट अनुसार
३	कम्पोस्ट/गोबर मल	क्वी	१०	-	१००	
४	बाली संरक्षण	रु.	२५०.०	१००	-	एकमुष्ट
५	साइनबोर्ड (३×२.५ फिट)	संख्या	१ गोटा	१००	-	स्थानीय दररेट अनुसार

युरिया, डिएपी, पोटास उपलब्ध नभएमा अन्य मल ५:५:३ केजी ना:फ:पो./रोपनीका दरले प्रयोग गर्ने ।

५.११ बियाँद्वारा बीउ आलु उत्पादन प्रदर्शन

प्रदर्शन सन्चालन गर्ने क्षेत्रफल : २५ व.मी.

क्र. सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	प्रस्ताव गरिएको नर्मस		
				नेपाल सरकार(%)	कृषकको दायित्व(%)	दर
१	आलु बीया	ग्राम	५	१००	-	स्वीकृत सरकारी । स्थानीय दररेट अनुसार
२	रासायनिक मल	ग्राम	युरिया-३५० डिएपी-५०० पोटास-५००	१००	-	डिलर । स्थानीय दररेट अनुसार
३	कम्पोस्ट/गोबर मल	क्वी	१	-	१००	
४	हजारी (१० ली.क्षमता)	संख्या	१	१००	-	स्थानीय दररेट अनुसार
४	बाली संरक्षण	रु.	२५०.०	१००	-	एकमुष्ट
५	साइनबोर्ड (३×२.५फिट)	संख्या	१ गोटा	१००	-	स्थानीय दररेट अनुसार

५.१२ आलुको बीउमा ढुवानी तथा सुख्खा जर्ति

ढुवानी	१०० प्रतिशत
सुख्खा जर्ति कूल तौलको	१० प्रतिशत
बीउ थ्रेसर	५० प्रतिशत
मोटर	५० प्रतिशत
रु ५,००० मा नबढाई	

५.१३ रष्टिक स्टोर निर्माण

५ मे.टन क्षमताका लागि, रु १,५०,००० नबढ्ने गरी	५० प्रीतशत
१० मे.टन क्षमताका लागि, रु २,७५,००० नबढ्ने गरी	५० प्रीतशत

६ कफि तथा मसला बाली विकास कार्यक्रम

६.१ कफि नर्सरी स्थापना

यो कार्यक्रम फललफूल नर्सरी स्थापना सरह गर्ने ।

६.२ अलैची बीउ नर्सरी स्थापना

- पहिलो वर्ष रु. २५००१- सम्म प्रति नर्सरी
 - दोश्रो वर्ष रु. १०००१- सम्म प्रति नर्सरी
 - तेश्रो वर्ष रु. ७००१- सम्म प्रति नर्सरी
- क्षेत्रफल १.५ देखि २ रोपनी

६.३ नर्सरी सुदृढिकरण

यस कार्यक्रममा फललफूल नर्सरी सुदृढिकरण सरह नै गर्ने ।

६.४ नमूना अलैची बगैचा स्थापना

- छहारीका लागि लगाइने बिरुवाको मूल्यमा ५०% अनुदान दिने ।
- अलैचीको बिरुवा वढीमा २००० बोटको मूल्यमा ५०% अनुदान ।
- दुइवटा अलैची छुरीको मूल्यमा ५०% अनुदान
- ९ लि. स्प्रेयरमा २५% अनुदान
- कीटनाशक/रोगनाशक औषधि २०० मि.लि.को मूल्यमा ५०% अनुदान ।
- उपरोक्त सामग्रीहरुमा दिइने अनुदानको रकम वढीमा रु. १७५०१- हुनुपर्ने ।
- क्षेत्रफल २ रोपनी ।

६.५ अदुवा/बेसार उत्पादन प्रदर्शन

अदुवा/बेसार उत्पादन प्रदर्शन संचालन गर्ने आवश्यक पर्ने सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	लागत (रु.)	कैफियत
१	बीउ			
	● अदुवा ● बेसार	१५० के.जी. १०० के.जी.	स्थानिय (जिल्ला) दररेट अनुसार	३०-४० ग्राम साईजको हुने गरी ।
२	ढुवानी	एक पटक	स्थानिय (जिल्ला) दररेट अनुसार	एक पटक (स्थानीय जिल्ला दररेट अनुसार हुने गरी) ।
३	मलखाद			
	युरिया	६ के.जी.	स्थानिय (जिल्ला) दररेट अनुसार	जमिनको तयारी गर्ने वेलामा र दुई पटक उकेरा दिने समयमा प्रयोग गर्ने ।
	डि.ए.पि.	५ के.जी.	स्थानिय (जिल्ला) दररेट अनुसार	
	पोटास	४ के.जी.	स्थानिय (जिल्ला) दररेट अनुसार	
	कम्पोष्ट मल	१५० के.जी.		कृषक समूहले उपलब्ध गराउने ।
४	खरानी/वालुवा	आवश्यकता अनुसार	-	कृषक समूहले उपलब्ध गराउने ।
५	छाप्पो, मल्लिङ्ग सामग्री पत्कर/भुस	आवश्यकता अनुसार	-	कृषक समूहले उपलब्ध गराउने ।
६	वाली संरक्षण विषादी			
	● बीउ उपचार ● बोटमा छर्ने र ड्रेन्चिङ्ग	● इन्डोफिल एम-४५ (म्यान्कोजेव) १०० ग्राम र ५० ग्राम वेभिष्टिन (कार्वेन्डाजिम) ● ५०० ग्राम हुसिनासक/कीट नासक विषादी	स्थानिय बजार भाउ अनुसार हुनेगरी	बीउको उपचार गर्ने र वाली अवधिमा आवश्यकता अनुसार विषादी स्प्रे गर्ने ।
७	बोर्ड	२.५ फि.लम्बाई र २ फि. चौडाई भएको हुने गरी	स्थानिय (जिल्ला) दररेट अनुसार	

६.६ दुई ड्रम क्षमताको अलैची सुकाउने भट्टी निर्माण

आवश्यक पर्ने सामग्री एवं जनशक्तिको विवरण

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	लागत (रु.)
क. सामग्री			
१	चिमनी ड्रम कटिङ्ग सेट	१ सेट	४५,०००/-
२	ढुङ्गा	२६ घन मिटर	१३,०००/-
३	फलामको रड (१० मि.मि.)	१२५ के.जी.	१०,०००/-
४	कर्कट पाता (२२ गेज)	१४ वटा	७,०००/-

क्र.सं.	सामग्री	परिमाण	लागत (रु.)
५	फलामको कीला/काँटी	३ के.जी.	२००/-
६	आधा इन्चको जि.आइ. पाइप	२० फिट	१,५००/-
७	वाइण्डिङ्ग वायर	२ के.जी.	२००/-
८	स्टिल को जाली (३ फिटे)	९ मिटर	४,५००/-
९	काठको खम्बा (३ इन्च×४ इन्च) १५ फिटे	२ वटा	४,०००/-
१०	काठको खम्बा (३ इन्च×४ इन्च) १२ फिटे	६ वटा	९,०००/-
११	छानाको लागि वलो र काठको भाटा	आ.अ.	२,०००/-
१२	डोरी/धागो	आ.अ.	१००/-
ख. जनशक्ति			
१	जग्गा सम्माउने ज्यामी	५ श्रम दिन	१,५००/-
२	गाह्रो लगाउने दक्ष मिस्त्री	२ × २० = ४० श्रम दिन	२०,०००/-
३	काठको काम गर्ने दक्ष मिस्त्री	२ × ५ = १० श्रम दिन	१०,०००/-
४	सहयोगी ज्यामी	२ × २० = ४० श्रम दिन	१२,०००/-
	कूल जम्मा		१,४०,०००/-

६.७ घरबारी बगैँचा स्थापना तथा व्यवस्थापन

- आर्थिक अनुदान प्रति समूह : बढीमा रु. १०,०००/-
- कृषक समूह गठन : रु. ३००/-
- सामग्री अनुदान : रु. ५,२००/-

६.८ प्लाष्टिक टनेलमा थोपा सिचाई प्रदर्शन कार्यक्रम

- थोपा सिचाई टयाँकी सहित (सानो) : रु. १३००/-
- बांस ६ घाना - प्रति घाना रु. १५० का दरले : रु. ९००/-
- प्लाष्टिक १० के. जी. (प्रति के.जी. रु. १५५का दरले) : रु. १५५०/-
- बीउ, बेर्ना, मलखाद, विषादी इत्यादी एकमुष्ट : रु. ६५०/-
- पारिश्रमिक ज्याला एकमुष्ट : रु. ६००/-
- जम्मा : रु. ५०००/-

७. मत्स्य विकास कार्यक्रम

७.१ धान खेतमा माछापालन नतिजा प्रदर्शन (ट्रेन्च निर्माण)

क्र. सं.	विवरण	दायित्व		खर्चको आधार
		कृषक	कार्यालय	
१	ट्रेन्च निर्माण	५०%	५०%	स्थानीय दररेट अनुसार
२	ठूलो साइजको भूरा व्यवस्था र प्याकिंग चार्ज		१००%	सरकारी दररेट अनुसार

क्षेत्रफल : पहाडमा २/३ रोपनी र तराईमा ४/६ कठ्ठा हुनुपर्नेछ ।

७.२ केजमा दाना खुवाएर माछापालन प्रदर्शन (मोनो कल्चर)

प्रति केज (एक प्रदर्शन) को लागि आवश्यक पर्ने ५०० भुराको लागि वढीमा रु. ७५०१-

७.३ ह्याचलिङ्ग नर्सिङ्ग प्रदर्शन

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	कृषकको दायित्व (रु.)	कार्यालयबाट व्यहोर्ने (रु.)	कैफियत
१.	चुना	-	१००%	स्थानीय दररेट अनुसार
२	ह्याचलिङ्ग डबल प्याक	-	१००%	सरकारी दररेट अनुसार
	अड	-	१००%	स्थानीय दररेट अनुसार
	दाना (पहिलो हप्ता)	-	१००%	"
	दाना (दोश्रो हप्ता)	-	१००%	"
	दाना (तेश्रो हप्ता)	-	१००%	"
	दाना (चौथो हप्ता)	-	१००%	"
	गोबरमल	१००%		
	रसायनिक मल डि.ए.पि. यूरिया	-	१००%	
	पोखरी सूकाउने, भर्ने	१००%		स्थानीय दररेट अनुसार
	पोखरी मर्मत गर्ने	१००%		स्थानीय दररेट अनुसार
	ज्यामी ज्याला	१००%		स्थानीय दररेट अनुसार
	प्रदर्शन बोर्ड		१००%	स्थानीय दररेट अनुसार

७.४ ह्याचलिङ्ग स्टकिङ्ग तथा दाना दिने प्रदर्शन

माछा भूरा प्याक गर्ने प्लाष्टिक, डोरी, मैनबत्ती आदि

रु. ५०१-

प्लाष्टिक स्प्रेङ्ग व्यालेन्स

रु. ३०१-

माछाको दाना सामग्री

रु. ५०१-

क्षेत्रफल : पहाडमा २-३ रोपनी र तराईमा ४-६ कठ्ठा

७.५ मत्स्य उत्पादकत्व निर्धारण

- आवश्यक सामग्रीहरु

ड्रयाग नेट	१ गोटा	सम्बन्धित कृषकले व्यहोर्ने
स्प्रीङ्ग व्यालेन्स	१ गोटा	रु. १०००१-
प्लाष्टिक बाल्टिन	२ गोटा	रु. २५०१-
मेजरिङ्ग टेप	१ गोटा	रु. २५०१-
- प्रति पटक लाग्ने ज्याला (जाल तान्नको लागि आवश्यक १० जवान
२ घण्टाको लागि प्रति पोखरी रु. १५।- प्रति व्यक्ति वा ८ घण्टाको लागि
रु. ६०।- प्रति व्यक्तिको हिसाबले) रु. १५०१-

७.६ माछा भुरा तथा ह्याचलिड ढुवानी

स्रोत केन्द्रे देखि कृषि सेवा केन्द्र १०० प्रतिशत

७.७ धान खेतमा माछापालन क्षेत्र विस्तार

माछाभुरामा अनुदान ५० प्रतिशत

७.८ घोलमा एकिकृत माछापालन प्रदर्शन कार्यक्रम (माछासंग हाँस पालन)

क्र.सं.	विवरण	परिमाण (वढिमा)	दर (रु.)	कृषकको दायित्व (रु.)	कार्यालयबाट व्यहोर्ने (रु.)	जम्मा (रु.)
१	२ देखि ३ हप्ते हाँसको चल्ला	२०० गोटा	४०१-	-	८०००१-	८०००१-
२	आवश्यक दानाको परिमाण ८.७७५के.जी./हाँस/९० दिनका लागि	१७५५ के.जी.	१५१-	२०१८३-	६१४२१-	२६३३२१-
३	हाँस खोर निर्माण (स्थानीय सामग्री प्रयोग)	८०० वर्ग फिट	-	१०००००१-	-	१०००००१-
४	जम्मा दाना खर्चको १० प्रतिशतका दरले औषधि र अन्य सञ्चालन खर्च	-	-	१६३३१-	१०००१-	२६३३१-
	जम्मा			१२१८१६१-	१५१४२१-	१३६९५८१-

७.९ मत्स्य बिज ढुवानी मोर्टालिटी

साना भुरा (फ्राई) १० प्रतिशत
ठूला भुरा (फिङ्गर लिड) १५ ,,

७.१० महाजाल खरीद

३० मी. लम्वाई सम्मको (एक)	<u>कृषकले व्यहोर्ने</u>	<u>कार्यालयले व्यहोर्ने</u>
	३०००१-	रु.३०००१-
५० मी. लम्वाई सम्मको (एक)	६५००१-	रु.३५००१-

७.११ हाँसको चल्लामा मोर्टालिटी

१ देखि ७ दिनमा

५ प्रतिशत

८ देखि १४ दिनमा

२ प्रतिशत

७.१२ बढी माछा उत्पादन प्रतियोगिता

पुरस्कार

• प्रथम

५०००।-

• द्वितीय

३०००।-

• तृतीय

२०००।-

• सान्त्वना

५००।-

८. बाली संरक्षण कार्यक्रम

८.१. आइ.पि.एम. लाईट ट्रयाप प्रदर्शन

लाईट ट्रयाप, लाल्टिन वा बल्ब, बाटा वा वाल्टिन, पोलिथिन व्याग

रु. १०००।-

८.२. आइ.पि.एम. परजीवी प्रयोग प्रदर्शन

एन.पि.भी. र परजीवी खरिद गरि प्रदर्शन गर्न

रु. १०००।-

८.३. आइ.पि.एम. एप्रोच प्रदर्शन

फेरोमेन ट्रयाप रु. ३०।- का दरले ५ वटाको लागि

रु. ३००।-

मिथाइल युजिनल, क्युलियर ५ वटाको लागि

रु. १५०।-

मालाथियन भोल ५० प्रतिशत

रु. २५।-

कटन भाइल ड्रपर

रु. २५।-

ज्याला तथा अन्य

रु. ७५।-

रु. २५।-

८.४. कृषि उपकरण व्यवस्था

• स्प्रेयर, डस्टर र मेटलविन खरिद

२५ प्रतिशत

• तरकारी बीउ थ्रेसरमा (मोटर सहित)

५० प्रतिशत

थ्रेसरमा रु. ५०००।- मा नवढाई

९. व्यावसायिक कीट विकास कार्यक्रम

९.१ मौरी विकास कार्यक्रम

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	परिमाण	खर्च ब्यहोर्ने श्रोत (प्रतिशतमा)	
				नेपाल सरकार	कृषक
१	मौरी श्रोतकेन्द्र समूह गठन	संख्या	समूहमा आवद्ध कृषकको संख्या अनुसार	१००	
२	मौरी श्रोतकेन्द्र वा मौरी कृषक समूहमा मौरी चरन वितरण	जम्मा १२५		५०	५०
३	परम्परागत घरमा सुधार प्रदर्शन	पटक		१००	
४	मौरी गोला वितरण - एपिस सेराना - एपिस मेलिफेरा	संख्या		५०	५०
		संख्या		५०	५०
५	आधुनिक मौरी घर वितरण कार्यक्रम : सेराना घरको सबै भाग टुनी टाईप - न्यूटन ः - न्यूटन ञ	संख्या		२५	७५
		संख्या		२५	७५
		घरको बाहिरी भाग उत्तीस चौकोस टुनी - न्यूटन ः - न्यूटन ञ		संख्या संख्या	२५ २५
६	आधुनिक मौरी घर वितरण कार्यक्रम : मेलिफेरा (काठको प्रकार नछुटिएको) क) डिप ख) स्यालो	संख्या		२५	७५
		संख्या		२५	७५
७	मौरीजन्य औजार उपकरण वितरण :				
७.१	आधार चाका - मेलिफेरा - सेराना	केजी		५०	५०
		केजी		५०	५०
७.२	प्रशोधित मैन - मेलिफेरा - सेराना	केजी		५०	५०
		केजी	५०	५०	
७.३	महमदानी - मेलिफेरा - सेराना	संख्या	५०	५०	
		संख्या	५०	५०	
७.४	प्रेस मेशिन (आधार चाकाको सा“चो) - मेलिफेरा - सेराना	संख्या	५०	५०	
		संख्या	५०	५०	

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	परिमाण	खर्च व्यहोर्ने श्रोत (प्रतिशतमा)	
				नेपाल सरकार	कृषक
७.५	घार स्ट्याण्ड (खुट्टा) - ३ सुते - ४ सुते	संख्या संख्या	समूहमा आबद्ध कृषकको संख्या अनुसार	५०	५०
७.६	कचौरा (४ गोटा)	संख्या		५०	५०
७.७	घार ज्यावल	संख्या		५०	५०
७.८	धुवाँदानी	संख्या		५०	५०
७.९	घुम्टी	संख्या		५०	५०
७.१०	पञ्जा	जोर		५०	५०
७.११	रानु पिंजडा : मेलिफेरा सेराना	संख्या संख्या		५० ५०	५० ५०
७.१२	रानु ढोका : मेलिफेरा सेराना	संख्या संख्या		५० ५०	५० ५०
७.१३	ब्रस नरम	संख्या		५०	५०
७.१४	फिडर फ्रेम	संख्या		५०	५०
७.१५	फिडर बट्टा	संख्या		५०	५०
७.१६	रानु छेक्ने पाता : मेलिफेरा सेराना	संख्या संख्या		५० ५०	५० ५०
७.१७	चक्कु स्टील	संख्या		५०	५०
७.१८	कृत्रिम रानु उत्पादन सामग्री (डिपि रड, निडिल, ग्राफटीङ्ग फ्रेम, फोरसेप)	सेट		५०	५०
७.१९	चिनी (कृत्रिम खाना) मेलिफेरा सेराना	२० केजी १५ केजी		५० ५०	५० ५०
८	हुवानी अनुदान	पटक		१००	

९.१ प्रदर्शन

- एपिस सेरेना (पहाडी जिल्लाहरुको लागि)
रानुसहित ५ फ्रेमको छाउरा र मौरी गोला
न्यूटन मौरी -१
आधार चाका १ के.जी.
घुम्ती-१
रानुढोका-१
घार स्टेण्ड -फलामे ३ लाईनको उचाइ -१८”
कचौरा-४
हाइभ टुल-१
५ के.जी. चिनी+औषधी
- रु. १,५००।-
रु. १,१००।-
रु. ४००।-
रु. २५०।-
रु. ३०।-
रु. २००।-
रु. १००।-
रु. ७५।-
रु. २४५।-

• एपिस मेलिफेरा (तराइ जिल्लाहरुको लागि) रानुसहित ४ फ्रेमको छाउरा र मौरी भएको गोला ल्यांगस्ट्रोथ घर-१ आधार चाका-१ के.जी. घुम्ती-१ घार स्टेण्ड (फलामे ४ लाईनको उचाई १८") कचौरा -४ हाइभ टुल-१ ५ के.जी. चिनी+औषधी (औषधी बढी आवश्यकता पर्ने)	रु. १६००१- रु. १४००१ रु. ४००१- रु. २५०१- रु. २२५१- रु. १००१- रु. ७५१- रु. ४५०१-
• परम्परागत घर सुधार प्रदर्शन खोपे/मुढे घरमा आधुनिक घरको नाप साइज अनुसारको ५ फ्रेम रु. २०१- ले आधा चाका प्रतिगोला ५ पिस ह २० रानुढोको चिनी प्रतिगोला ४ किलोको खर्च रु. ३० ह ४ माटो घरको लागि चाहिने जस्ता पाता, काठ, प्लाष्टिक सिट औषधि	रु. १००१- रु. १००१- रु. ३०१- रु. १२०१- रु. ३००१- रु. ५०१-
• आधार चाका प्रदर्शन प्रति प्रदर्शन यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि	रु. ४००१-
९.२ घर, रानु तथा मौरीपालन उपकरण वितरण मौरी घरको मूल्य मौरी गोला र रानु वितरण मौरी सामग्री	२५ प्रतिशत, ५० प्रतिशत ५० प्रतिशत
९.३ मौरी चरन कार्यक्रम • बसिम, क्लोभर, लिची, चिउरी आदिको बीउ तथा विरुवा मूल्य	५० प्रतिशत
९.४ मौरी गोला स्थानान्तरण मौरी गोला श्रोत केन्द्र देखि सेवा केन्द्रसम्म	१०० प्रतिशत

१० रेशम खेती कार्यक्रम

१०.१	प्रविधि प्रदर्शन	रु ३,०००/-
१०.२	किम्बुखेती विस्तार	
	किम्बुबिरुवाको मूल्य	
	किम्बुबिरुवा प्रति बोट	५० पैसा
	प्रति कटिङ्ग	१० पैसा
	प्रति किम्बुबिरुवामा अनुदान	१५ पैसा
	किम्बुबिरुवा ढुवानी अनुदान	
	पहाडी जिल्लामा वढीमा	रु. २०००/- प्रति हेक्टर
	तराईमा वढीमा	रु. १५००/- प्रति हेक्टर
१०.३	एरी रेशम खेती विस्तार	
	अंडीरको बीउको मूल्य	१०० प्रतिशत
	रेशम कीराको फुलको मूल्यमा	रु. २०/- प्रति वाकस
	चौकी कीराको मूल्य (२०,००० कीराको लागि)	रु. ४५/-
१०.४	कीरा पालन व्यवस्थापन	
	(फर्मालिन, व्लिचिङ्ग पाउडर र आर.के.आर. आदि) वनाउन चाहिने रसायनहरू (पारा फर्मलडिहाइड, क्याप्टान र वेन्जोइक एसिड आदि)	१०० प्रतिशत
१०.५	निजी नर्सरी स्थापना	
	सामाग्री अनुदान	रु ५,०००/-
१०.६	निजी नर्सरी सुदृढिकरण	
	सामाग्री अनुदान	रु २,०००/-
१०.७	जिल्ला स्तरीय कोया उत्पादन प्रतियोगिता	
	• प्रथम	५०००/-
	• द्वितीय	३०००/-
	• तृतीय	२०००/-
	• सान्त्वना	५००/-
१०.८	चर्खामा अनुदान	रु १०,०००/-

१०.९ पुरानो बगैचा व्यवस्थापन

सामाग्री अनुदान

रु ५,०००।-

१०.१० दश हजार कार्यक्रम

सामाग्री वितरण

रु ४,०००।-

१०.११ चौकी कीरा पालन घर निर्माण

सेड निर्माण गर्न लागने कुल इष्टिमेटको

वढीमा रु. १२,५००।-

२५ प्रतिशत

११ च्याउ उत्पादन कार्यक्रम

११.१ च्याउ उत्पादन प्रदर्शन

● कन्ये च्याउ-

रु १,०००।-

● गोब्रे च्याउ

रु १२५०।-

११.२ च्याउ बीउ वितरण

५० प्रतिशत

१२. माटो व्यवस्थापन कार्यक्रम

१२.१ प्रदर्शन कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम	खर्चको आधार
१.१	कम्पोस्ट तयार गर्ने प्रविधि प्रदर्शन	स्थानीय (जिल्ला) दररेट अनुसार
१.२	हरियो मल प्रदर्शन	स्थानीय (जिल्ला) दररेट अनुसार
१.३	सुक्ष्मत्व प्रयोग प्रदर्शन	स्थानीय (जिल्ला) दररेट अनुसार
१.४	सुक्ष्म जैविक मल प्रदर्शन	स्थानीय (जिल्ला) दररेट अनुसार
१.५	गोठेमल मुत्र तयार गर्ने प्रविधि (भकारो सुधार) प्रदर्शन	स्थानीय (जिल्ला) दररेट अनुसार
१.६	वायो ग्याँस स्लरीवाट कम्पोस्ट वनाउने प्रदर्शन	स्थानीय (जिल्ला) दररेट अनुसार
१.७	कृषि चुन प्रयोग प्रदर्शन	स्थानीय (जिल्ला) दररेट अनुसार
१.८	भर्मिकम्पोस्ट प्रदर्शन	प्लाष्टिक भाँडो, स्पुन, जाली लगायतका सामग्री रु. १२५०।-, गड्यौला उन्नत जातको रु. २५०।-

१२.२ भिरालो जमीनमा गरिने खेती प्रविधि

क्र.सं.	कार्य विवरण	खर्चको आधार
१	हेज वृक्षारोपण	स्थानीय दररेट अनुसार
२	फलफूल रोपण (प्रति हेक्टर वर्गाकार तरिका अनुसार)	स्थानीय दररेट अनुसार
३	एग्रो फरेष्ट्री कार्य	स्थानीय दररेट अनुसार

१२.३ माटो तथा रसायनिक मलको प्रयोगशाला विश्लेषण दर

सि. नं.	विवरण	खर्च		
		कृषक तथा सरकारी कार्यालय (७५% अनुदान)	विद्यार्थी/विश्व विद्यालय (५०% अनुदान)	गैर सरकारी सस्था
१.	माटो विश्लेषण			
	प्राङ्गारिक पदार्थ विश्लेषण	२०१-	४०१-	८०१-
	माटोको पि.एच. विश्लेषण	२१-	४१-	८१-
	टेक्चर विश्लेषण	३१-	६१-	१२१-
	नाइट्रोजन विश्लेषण	१४१-	२८१-	५६१-
	बिरुवाले प्राप्त गर्ने फोस्फरस विश्लेषण	१५१-	३०१-	६०१-
	बिरुवाले प्राप्त गर्ने पोटासियम विश्लेषण	१४१-	२८१-	५६१-
	शुष्मत्व विश्लेषण (मोलिब्डेनम)	६३१-	१२६१-	२५२१-
	जिन्क, आइरन, कपर, म्याङ्गनिज	३८१-	७६१-	१५२१-
२.	रासायनिक मल विश्लेषण			
	कुल नाइट्रोजन विश्लेषण	३८१-	७६१-	१५२१-
	नाइट्रेट नाइट्रोजन विश्लेषण	५०१-	१००१-	२००१-
	एमोनिकल नाइट्रोजन विश्लेषण	२५१-	५०१-	१००१-
	कुल फोस्फरस विश्लेषण	७५१-	१५०१-	३००१-
३.	फ्रयाक्सनल फोस्फरस			
	पानीमा घुलनशील, साइट्रीक एसिडमा घुलनशील, साइट्रीक एसिड अघुलनशील फस्फोरस विश्लेषण	२२५१-	४५०१-	९००१-
	पोटास (STTB) तरिका	१२५१-	२५०१-	५००१-
	पोटास (फ्लेम फोटोमिटर तरिका)	६३१-	१२६१-	२५२१-

१३. योजना, आर्थिक विश्लेषण तथा बजार विकास कार्यक्रम

१३.१ हाटबजार वा संकलन केन्द्र स्थापना (जिल्ला स्तरबाट)

- अनुदान रकम - बढिमा रु ५,००,०००।-
 - समूह/सहकारी सहभागीता २५ प्रतिशत
- रु ५ लाख भन्दा बढिको केन्द्रबाट संचालन हुने

१३.२ प्याकेजि सुधार

- प्लाष्टीक क्रेट २५ प्रतिशत

१४ अभियानमुखी कार्यक्रम सञ्चालन

१४.१ अभियानमुखी सुन्तलाजात बगैँचा प्रबर्द्धन कार्यक्रम (Mission Citrus)

- कागतीको विरुवामा अनुदान ७५ प्रतिशत
- फल कुहाउने औसा नियन्त्रण रु ६००।-

१४.२ अभियानमुखी मकै भटमास उत्पादन कार्यक्रम

- हाईब्रिड तथा उन्नत बीउमा अनुदान ३३ प्रतिशत
- मकै विउ ढुवानी अनुदान १०० प्रतिशत
- मकै छोडाउने मिसीन ५० प्रतिशत
- बाली संरक्षण सहयोग रु २० प्रति हे.
- उन्नत भटमास बीउमा अनुदान ३३ प्रतिशत
- मकै रोप्ने औजारमा अनुदान १०० प्रतिशत

१४.३ अभियानमुखी प्याज कार्यक्रम

- प्याज बीउमा ५० प्रतिशत
- सुक्ष्मत्वको खरिद ५० प्रतिशत ।
- रोगनाशक/कीटनाशक विषादी ५० प्रतिशत
- स्प्रेयर/ह्याण्ड स्प्रेयर, ५० प्रतिशत
- ३० मीटर डेलिभरी पाईप ५० प्रतिशत
- भण्डारण घर निर्माण रु १५,०००
- सिंचाई मोटरमा ५० प्रतिशत

१४.४ अभियानमुखी मत्स्य उत्पादन कार्यक्रम (Mission fish)

- पोखरी निर्माण विस्तार प्रति हे. रु १,००,०००।-
- सहकारीकरण एवं रजिष्ट्रेशन अनुदान रु ५०,०००।-
- मड पम्प खरिद एवं जडान रु ५०,०००।-
- अभियानमुखी मत्स्य उत्पादन कार्यक्रमका अन्य कार्यक्रमहरु

क्र. सं.	कार्यक्रम	कार्यालयले व्यहोर्ने (रकम रु.)	कृषकले व्यहोर्ने
१	पोखरी सुदृढिकरण	४०,०००।००	इष्टिमेट अनुसार नपुग रकम
२	ट्याचरी निर्माण	५०,०००।००	इष्टिमेट अनुसार नपुग रकम
३	ट्याचरी सुदृढिकरण	५०,०००।००	इष्टिमेट अनुसार नपुग रकम
४	विद्युतिय ट्रान्सफरमर जडान	८,००,०००।००	नपुग रकम कृषक स्वयंले व्यहोर्ने।
५	साना पोखरी निर्माण (२०० व.मी. माटो खन्न रु. १०,०००, माछा भुरा तथा प्याकिङ्ग चार्ज रु. २७०।-, पानी व्यवस्थापन गर्न ढिकीपम्प खरिद गर्न रु. ५०००।-	१५२७०।००	नपुग रकम कृषक स्वयंले व्यहोर्ने।
६	अतिरिक्त आयका लागि मध्य पहाडी क्षेत्रका महिलाको लागि मत्स्य पालन (५० घ.मि. को केज निर्माण सामग्री (डोरी, बाँस, जाल) रु. ६,०००।-, पेलेट दाना रु. ९४००।-, माछा भुरा एवं ढुवानी रु. ५८५।-)	१५९८५।००	७१००

१४.५ वागवानी

- फलफूल विरुवा वितरण रु २ प्रति बोट कृषकले व्यहोर्ने
- औजार वितरण

फलफूल निजी नर्सरी स्थापना

क्र.सं.	विवरण	सामग्रीको परिमाण	अनुदान प्रतिशत	रकम (सीमा)
१	९ लि. स्प्रेयरको मूल्यमा	१ थान	७५%	रु. ५०००। - कुल जम्मा पाँच हजार मात्र)
२	सिकेचरको मूल्यमा	३ थान	७५%	
३	कलमी चक्कुको मूल्यमा	५ थान	७५%	
४	प्लाष्टिक सीट वा व्यागको मूल्यमा	१ थान	५०%	
५	आधा इन्चको पोलीथिन पाईपको मूल्यमा	१०० मिटर	५०%	
६	कीटनाशक विषादीको मूल्यमा	५०० एम एल	५०%	
७	रोगनाशक विषादीको मूल्यमा	१ के.जी.	५०%	
८	हजारीको मूल्यमा	२ थान	५०%	

निजी नसरी सुदृढिकरण

क्र.सं.	विवरण	सामग्रीको परिमाण	अनुदान प्रतिशत	रकम (सीमा)
१	प्लाष्टिक सिट वा व्याग	१० के.जी.	५०%	रु. ३०००। (कुल जम्मा तीन हजार मात्र)
२	रोगनाशक विषादी	१ के.जी.	५०%	
३	कीट नाशक विषादी	५०० एम एल	५०%	
४	सुक्ष्मत्व	५०० एम एल	५०%	
५	एलुमिनियम व्याग	२०० वटा	५०%	
६	उन्नत जातका सिफारिश गरिएको फलफूलको माउ बोट	१५ वटा	१००%	

स्याउको लागि कार्टुन वितरण तथा स्याउ ढुवानी

क्र.सं.	विवरण	मूल्य अनुदान
१	कार्टुनको मूल्य तथा ढुवानी अनुदानमा	प्रति कार्टुन जुम्लाको लागि रु. ५८।-, कालीकोटको लागि रु.(५४।-, मुगुको लागि रु. ७४।-, हुम्लाको लागि रु.८२।- र डोल्पाको लागि रु. ४०।- अनुदान दिने ।
२	स्याउ फल ढुवानीमा	कर्णाली अंचलका पाँचै जिल्लाहरु, जुम्ला, कालीकोट, मुगु, हुम्ला र डोल्पाबाट नेपालगन्जसम्म स्याउ ढुवानी गर्न प्रति किलो रु. ७।- (सात) रुपैया मात्र अनुदान दिने ।

सेलार स्टोर निर्माण

- सेलार स्टोर निर्माणम ५०% मूल्य (रु. ३५०००।-) अनुदान दिने ।

तरकारी करेसा वारी कम्पोजिट प्याकेट वितरण कार्यक्रम

- बीउ प्रति प्याकेट रु. ९०।-
- प्याकिङ सामग्री प्रति प्याकेट रु. १०।-

बीउ आलुउत्पादन कार्यक्रम

- श्रोत बीउ आलुप्रति हेक्टर २००० के.जी. र प्रति के.जी. रु. २०।- का दरले रु. ४०,०००।-
- ५० प्रतिशत अनुदान रकम रु. २०,०००।-

१४.६ बाली संरक्षण कार्यक्रम

- स्प्रेयर/डिष्टर वितरण

सि.नं.	उपकरण विवरण	शत प्रतिशत मूल्य (परल मूल्य)	७५% अनुदान सहूलियत	शत प्रतिशत ढुवानी अनुदान
१	स्प्रेयर/डिष्टर	५०००।-प्रति स्प्रेयर/डिष्टर	३७५०।-	प्रचलित दररेट अनुसार लाग्ने ढुवानी

● **मेटल सीडवीन वितरण**

सि.नं.	उपकरण विवरण	शत प्रतिशत मूल्य (परल मूल्य)	७५% अनुदान सहूलियत	शत प्रतिशत ढुवानी अनुदान
१	मेटल सीडवीन	४९४५१-	३७०९१-	प्रचलित दररेट अनुसार ।

● **खाद्यान्न तथा फलफूल बालीमा लाग्ने रोग कीरा नियन्त्रण अभियान**

सिकेचर, पुनिङ्ग, करौती, निलोतुथो, चुना, विषादी, फेरोमेन, ट्रयाप, मिथाइल युनिजन तथा अन्य आवश्यक सामाग्रीहरु ७५ प्रतिशत

● **उन्नत मौरीपालन प्रदर्शन**

१.	रानुसहित ५ फ्रेमको छाउरा र मौरी गोला	रु. १,०००।-
२.	न्यूटन मौरी घर एक	रु. १,०००।-
३.	आधार चाका एक के.जी.	रु. ४००।-
४.	घुम्ती १	रु. २००।-
५.	रानुढोका एक	रु. ३०।-
६.	घार स्टेण्ड एक	रु. ७५।-
७.	कचौरा ४	रु. १००।-
८.	हाइभ टुल १	रु. ५०।-
९.	५ के.जी. चिनी र औषधि	रु. २४५।-
	जम्मा	रु. ३,१००।-

● **परम्परागत मौरीघारमा सुधार प्रदर्शन**

■	खोपे/मुढे घरमा आधुनिक घरको नाप साइज अनुसारको ५ फ्रेम रु. २०।- का दरले	रु. १०० ।-
■	आधार चाका प्रति गोला ५ पिस रु. २०।- का दरले	रु. १०० ।-
■	रानुढोका	रु. ३०।-
■	चिनी प्रति गोला ४ के.जी. रु. ३०।- का दरले	रु. १२०।-
■	माटो घरको लागि जस्तापाता, काठ, प्लाष्टिक आदि	रु. ३००।-
■	औषधि आदि	रु. ५०।-
	जम्मा रु.	७००।-

१४.७ कर्णाली अञ्चलका प्रत्येक जिल्ला तथा सोलुखुम्बुबाट सिमी ढुवानी अनुदान ७५ प्रतिशत

१४.८ मुस्तांग जिल्लामा खच्चडबाट स्याउ ढुवानी गर्दा कार्टुन तथा ढुवानी

- कार्टुनको मूल्य तथा ढुवानीमा अनुदान मुस्ताङ्ग जिल्लाको लागि प्रति कार्टुन (१०+१ केजी) को लागि प्रति कार्टुन रु. २४।- अनुदान दिने ।
- स्याउ फल ढुवानी गर्दा मुस्ताङ्ग जिल्लाको विभिन्न स्थानबाट बेनीसम्म ढुवानी गर्दा तपसिल अनुसारको अनुदान दिने ।
 - कागबेनी, छुसाङ्ग, मुक्तिनाथबाट बेनीसम्म रु. ८ प्रति के.जी.
 - जोमसोमबाट बेनीसम्म रु. ७ प्रति के.जी.
 - मार्फा, टुकुचे, कोवाङ्गबाट बेनीसम्म रु. ६ प्रति के.जी.

१५. पोष्ट हाभेष्ट व्यवस्थापन कार्यक्रम

<u>कार्यक्रमको नाम</u>	<u>अनुदान %</u>
• प्याकहाउस स्थापनामा अनुदान	८५%
• सोलार ड्रायर अनुदानमा वितरण	८५%
• कोदो चुट्ने मेशिन अनुदानमा वितरण	८५%
• मेटलबिन सेट अनुदानमा वितरण	८५%
• बीउ उत्पादक समुहहरूलाई भण्डारण उपकरण अनुदानमा वितरण	८५% वा बढिमा रु.१००००० सम्म
• ताजा कृषि उपजहरू (तरकारी, फलफुल, मसला आदि) को पोष्टहाभेष्ट	
• ह्याण्डलिङ्ग सम्बन्धी औजार उपकरण अनुदानमा वितरण	८५% बढिमा रु.१००००० सम्म
• हर्मेटिक ब्याग अनुदानमा वितरण	८५%